

Premis Ales a la Cultura

2014

Aquesta publicació recull els discursos pronunciats durant l'acte de lliurament del premi Ales a la Cultura 2014, atorgat a Jordi Teis el dia 10 de maig a Can Trincheria, Olot.

Introducció

3

Ales a la Cultura a Jordi Teis

5

Glossa de Neus Asin

8

Discurs de Jordi Teis

12

Actuació musical del Quartet de Bianya

16

Preàmbul

Tots els ciutadans i ciutadanes som agents culturals actius. Tots nosaltres, amb les nostres aportacions diverses, individuals o col·lectives, contribuïm a l'enriquiment del patrimoni cultural comú, fent indissociable la relació entre ciutat i cultura.

Des de la certesa de la responsabilitat compartida per tots i totes en el creixement de la nostra cultura ciutadana, ens cal el reconeixement a aquelles persones o entitats que s'hagin distingit especialment per la seva trajectòria, les seves actituds, els seus actes o altres mèrits en favor de la cultura local, en el convenciment que ens calen referents i models en els quals emmirallar-nos, i als qui ens cal retre un homenatge de gratitud.

Disposició

Per això, l'Ajuntament d'Olot, a través del seu Institut de Cultura, institueix els premis honorífics **Ales a la Cultura**.

Justificació

Ales a la Cultura pren el nom en referència formal a l'ala que llueixen la bandera, l'escut de la ciutat i l'anagrama de l'Institut de Cultura, però també, donar ales a la cultura simbolitza l'impuls que han aportat a la cultura de la ciutat aquelles persones que la rebin. Les ales han estat sempre una expressió de la llibertat, de l'audàcia, de l'obertura, de l'espiritualitat, de la creativitat i de molts altres valors inherents al fet cultural.

Olot, febrer de 2003

Premis Ales a la Cultura

L'alcalde d'Olot, Josep Maria Corominas, lliurant la joia que simbolitza el premi de les Ales a la Cultura a Jordi Teis

Bona tarda, benvinguts totes i tots a l'acte de lliurament dels Premis Ales a la Cultura 2014.

Alcalde, regidores i regidors, premiats amb les Ales a la Cultura en altres edicions, amigues i amics, benvinguts a Can Trincheria.

Voldria començar expressant la meua satisfacció personal per poder participar un any més com a regidor de Cultura en aquest acte simbòlic de reconeixement a una persona i a la tasca que ha realitzat a favor de la comunitat, en l'àmbit de la cultura.

Per a l'atorgament de les Ales a la Cultura, un ampli grup de persones ens hem posat d'acord per donar les gràcies a algú, enguany en Jordi Teis, i agrair-li la feina feta durant anys i encoratjar-lo a continuar treballant com ho ha fet fins ara.

Actes d'agraïment com el que avui celebrem diuen molt a favor de les persones homenatjades, però també diuen molt a favor de la societat, que

sap donar les gràcies a qui ho mereix. Avui em sento més orgullós que mai de pertànyer a aquesta ciutat i encara més de representar-la.

La ciutat la fem entre tots. I quan parlem d'Olot ens vénen moltes imatges al cap: el Firal, el Fluvià, el Montsacopa i el Parc Nou. La ciutat es mostra de forma diferent en la consciència de cadascun de nosaltres. I mentre alguns s'asseuen sovint en un banc del Parc Vell, uns altres pugem de tant en tant al Montsacopa. Vivim en una ciutat plena d'imatges belles i contrastos. Però més enllà de la ciutat que apareix a les fotografies, les ciutats, sobretot, les fem les persones.

Allò que defineix més bé una ciutat són les actituds, els valors i les accions de les persones que hi viuen; persones que l'estimen, que la comparteixen, i sobretot que li donen caràcter.

I avui hem vingut tots nosaltres a Can Trincheria a retre aquest senzill reconeixement a un de nosaltres, que

dóna caràcter a Olot, a un ciutadà, actiu i generós, en Jordi Teis.

Jordi, d'aquí a pocs minuts l'alcalde de la ciutat et posarà físicament unes ales a la solapa que ens agradaria que en el futur llueixis amb orgull. Quan viatgis a Sitges, a Canes, a Berlín, però sobretot, a la desena Mostra Internacional de Documentals que, si no hi ha res de nou, i gràcies a l'ajuda de moltes altres persones, l'entitat que presideixes organitzarà el març de l'any que ve.

Tots els aquí presents sabem que els èxits que has assolit en l'àmbit de la cultura no haurien estat possibles sense l'ajuda de moltes altres persones, persones moltes vegades poc visibles, però que amb el seu treball generós organitzen activitats per al gaudi de la comunitat. Sabem que els esdeveniments culturals són el resultat d'un treball compartit, però també sabem que les entitats requereixen lideratge, requereixen la capacitat d'uns pocs d'influir sobre els altres per assolir un objectiu socialment va-

luós. I aquesta capacitat de lideratge, que tu Jordi tens, s'exerceix sobretot a través de l'exemple. Sent el més treballador, el més compromès i el més apassionat.

La majoria de vosaltres estareu d'acord amb mi que la contribució d'en Jordi a la cultura local, allò que el fa mereixedor de les Ales a la Cultura, té a veure amb l'àmbit del cinema.

Estic segur que tot seguit la Neus Asin, a la qual vull agrair que hagi acceptat l'encàrrec de fer la glossa d'aquest acte, ens recordarà que la teva contribució en aquest àmbit és una tasca que va començar fa molts anys i que ha perdurat de forma constant. Has contribuït que estimem una mica més el cinema des de la ràdio, des de la televisió i, des de fa gairebé 10 anys, des de l'Associació Olot.doc, amb l'organització de la Mostra de Documentals d'Olot.

Aquest interès pel cinema que segurament devia començar com una afi-

ció menor, a base de dedicació, t'ha acabat convertint en un referent en aquest àmbit per a la ciutat.

I sigui per fer de jurat d'un concurs audiovisual, sigui per explicar als alumnes d'un centre d'ensenyament com es fa un documental, o sigui per saber quina pel·lícula de la cartellera no ens podem perdre, els olotins i les olotines et tenim a tu.

Si hagués de posar adjectius a la manera de treballar d'en Jordi, em vénen al cap paraules com rigor, meticulositat, dedicació, feina ben acabada, sensibilitat i passió.

Amb programes com "Freedonia" i "Sessió contínua" has contribuït que els olotins i les olotines ens interessessin una mica més pel cinema.

Amb la direcció de la Mostra Olot.doc, has dotat la ciutat d'un festival singular dedicat a aquest gènere audiovisual que, gràcies a l'acurada selecció dels títols que s'hi projecten, ens han fet millors persones i ens han per-

mès entendre més bé el món en què vivim. I amb la Mostra, a més a més, els creadors locals en l'àmbit de l'audiovisual tenen un lloc privilegiat on exhibir els seus treballs, per la qual cosa aquest festival ha contribuït a estimular la creació audiovisual a la nostra ciutat i a consolidar les empreses culturals en aquest àmbit.

Amb aquestes Ales, Jordi, et volem dir sobretot dues coses:

Volem, en primer lloc, que sentis el nostre agraïment per tot el que en l'àmbit de la cultura has fet per a nosaltres i per a la ciutat d'Olot.

I volem, en segon lloc, que t'animin a continuar volant pel món de la cultura i a continuar treballant. Perquè la ciutat necessita persones com tu.

Avui podríem haver demanat a moltes persones que ens vinguessin a parlar de tu, ja que has compartit experiències amb molta gent. No podrà participar-hi tothom, és obvi, però hem demanat a la Neus que, en nom

de totes elles, ens expliqui una mica més bé com ets.

Res més. Gràcies, Jordi. Gràcies en nom de la cultura i de la ciutat d'Olot.

*Josep Berga
Regidor de Cultura de l'Ajuntament d'Olot*

Deixeu-me dir d'entrada que és un honor, i una responsabilitat, ser l'encarregada de la glossa sobre en Jordi Teis en un acte com el d'avui. És un honor perquè en Jordi és una persona a qui estimo molt i que ha estat lligada a bona part de la meva tra-

jectòria professional però també personal. I una responsabilitat perquè fer un guió per a un gran guionista i escriptor com en Jordi Teis no és tasca senzilla.

El que està clar és que cinematogràfi-

cament parlant avui no som aquí per fer cap crítica sinó per fer la presentació d'un amant amb majúscules del cinema.

Arribar a ser director no és un fet fortuït. El projecte de l'Olot.doc va

néixer, com tota bona producció, fruit d'un seguit de casualitats. M'atreveria a dir que el destí va fer que en Jordi es trobés al mig d'aquest conjunt de circumstàncies que el van portar a crear l'Olot.doc, un projecte que, val a dir, amb el temps s'ha convertit en una superproducció amb un gran èxit de públic i de crítica.

Però malgrat aquestes circumstàncies que anomeno, en Jordi ha esdevingut director perquè la seva llarga trajectòria en el món cinematogràfic l'encaminava cap aquí. Ell és un home orquestra, d'aquells que a la seva fitxa tècnica hi poses director, actor, productor, guionista... Un home que ha experimentat en primera persona tots els rols necessaris per dur a terme un projecte cinematogràfic.

El primer, i molt important, és que ha estat, i és, un bon espectador i crític de cinema. Aquesta passió pel setè art no li va transmetre la família (en Jordi no ve d'una llarga nissaga d'actors) sinó que va néixer dins seu des de ben jove. Als 12 anys escoltava

sempre el programa de cinema que feien el diumenge al matí a la ràdio i esperava amb delit la pel·lícula del dissabte, especialment les del gran mestre Hitchcock. I amb 15 anys va veure tots els clàssics del cinema italià al cine Balmes de Barcelona, dissabte rere dissabte, quan acabava de treballar.

La seva passió és tal que en Jordi inverteix cada any part de les seves vacances laborals a assistir a festivals, com el de Sitges, i és capaç de veure *Minority Report* a primera fila d'un cinema a les 11 de la nit, després de visionar 5 pel·lícules seguides al Festival de Cinema de Catalunya... i recordar després quin era l'argument de cada una!

Tampoc es perd mai la cerimònia dels Oscars, encara que això suposi estar sense dormir tota la nit i anar a treballar encara amb el regust de les crispetes a la boca.

Tots aquests anys i hores dedicades al cinema podrien ser suficients per

convertir-lo en un bon crític, però ell, rigorós com és i amb ganes sempre d'aprendre més coses, també s'ha format com a crític cinematogràfic ampliant i aguditzant així la seva mirada vers el cinema.

Però en Jordi no només ha estat al pati de butaques observant amb deteniment el film, sinó que ha traspassat la pantalla i també ha fet d'actor.

Els seus inicis van ser en el món radiofònic, i ell és el clar exemple que un primer mal càsting no implica la fi d'una prometedora carrera. I és que l'any 1986 en Jordi es preparà per presentar, per primera vegada, un programa radiofònic. Era el salt a l'altre cantó de la pantalla, deixar de ser espectador per passar a ser actor principal.

Sona l'indicatiu de Ràdio Olot, la sintonia de "La clau, el pany, el duró i la ràdio per un tubo" i s'encén el llum vermell indicant que ha arribat l'hora de la veritat, però en Jordi... es queda mut. No pot dir ni una sola paraula.

Els nervis del moment fan que hagi de ser el seu company, Pep Jové, qui condueixi el programa. Aquell dia pensa que allò no està fet per a ell, però s'equivoca. Amb constància i temps aconsegueix superar aquell mal inici i, després, ja no hi ha qui el pugui aturar!

Presenta durant dues temporades el programa; després col·labora en magazins de Ràdio Girona i també entra a formar part del quadre de veus de l'emissora. La seva carrera com a actor fa un salt a finals dels 90 quan el fitxen per Olot Televisió i col·labora al magazín cultural de la cadena amb uns gags que el reafirmen com a gran actor de comèdia. El seu èxit és tal que més endavant presentarà a la televisió el programa de cinema "Fredònia" al llarg de tres temporades i també es posarà al capdavant del "Sessió Contínua" a Ràdio Olot.

Però les facetes d'en Jordi dins el món cinematogràfic no acaben aquí. Com hem dit al principi, ell també ha experimentat el que és ser productor.

L'any 2001 Ràdio Olot celebra els seus 50 anys i li encarrega la producció d'un programa especial per commemorar l'efemèride. En Jordi es passa dos anys treballant en el projecte fins que aquest veu la llum. Mesos i mesos anant a la biblioteca documentant-se sobre aquests 50 anys amb un resultat de 100 guions escrits i 25 hores de programa. Una autèntica superproducció, digna d'un deixeble de John Ford, que només podia fer una persona meticulosa, pacient, apassionada i perseverant com en Jordi Teis.

Són precisament aquestes qualitats les que fan d'en Jordi un gran editor. No he conegut mai ningú amb una videoteca més ben ordenada i estructurada que la seva! 1.300 títols indexats amb les seves corresponents fitxes tècniques. Recordo el primer dia que vaig anar a casa seva perquè em deixés algun títol clàssic d'aquells que has de veure sí o sí al llarg de la teva vida. Quan vaig veure totes les pel·lícules que tenia (i que em faltaven per visionar), vaig pensar que millor que em dedicés a una altra

cosa (deu ser per això que he optat pel cinema d'animació).

Però si una cosa té en Jordi és que no jutja aquells qui té al costat. Quan vaig començar a fer cinema amb ell, el meu bagatge era molt ínfim, i d'aquells 1.300 títols amb prou feines n'havia vist unes desenes. Però lluny de sentir-me poca cosa, ell sempre em va valorar per les qualitats que veia en mi. I aquest és un valor que en Jordi aplica a tots els qui té al costat. És una persona perfeccionista i exigent amb si mateixa però amb una gran capacitat per acceptar i valorar els altres.

Bé, tenim en Jordi espectador, crític, actor, productor, editor... i ens falta la cirereta del pastís. I és que una pel·lícula no és una bona pel·lícula sense un bon guió, i en Jordi és un gran guionista.

I com a bon guionista va començar escrivint relats i algunes poesies que quedaven només per a ús personal i guardades després en un calaix

(aquells escrits que anys més tard s'acaben subhastant com a òperes primes del director). El salt a la redacció de guions li va venir donat de la manera més inesperada (com tot bon argument de pel·lícula). En les seves primerenques etapes com a olotí, quan estava col·laborant amb Rialles, es va trobar que l'entitat va proposar fer un programa de ràdio i, ves per on, van designar en Jordi com a guionista.

En aquell primer moment, no tenia formació respecte a la tasca de guionista, però sí molta experiència com a oient de programes radiofònics, de manera que va començar a escriure de forma autodidacta. Però allò que podia ser una experiència puntual entre les moltes que havia tingut dins el món cinematogràfic, va calar molt endins i es va convertir en una passió que ja no va abandonar mai més.

Des de llavors en Jordi ha escrit més de 1.300 guions i ha perfeccionat la seva tècnica cursant estudis sobre la matèria. Però al mateix temps no ha

deixat de banda la resta de rols cinematogràfics que hem comentat i que li donen un bagatge i una experiència que l'han fet arribar a director.

I és que ja us deia que arribar a ser director no és un fet fortuït.

I si no que li preguntin a Woody Allen, un dels seus cineastes predilectes, que va començar la seva carrera com a escriptor d'acudits al *The New York Post*.

No us heu preguntat mai per què hi ha directors que tenen una cua d'actors amb ganes de treballar-hi? Alguna cosa deuen tenir (i no em refereixo a l'èxit de les seves produccions) perquè els actors estiguin disposats fins i tot a no cobrar per poder actuar sota les seves ordres.

En Jordi és un d'aquests. Sempre té una cua de gent proposant-li col·laboracions o demanant-li participar en diferents projectes. I això té una explicació: a banda dels coneixements, la trajectòria i l'experiència

que ja hem explicat que té, hi ha un altre fet igual d'important que cal tenir en compte: la seva qualitat humana. Quan parla de l'Olot.doc als amics o familiars se li il·luminen els ulls en explicar, no les pel·lícules, sinó la relació i les converses que ha mantingut amb els seus protagonistes. El tracte amb les persones l'apassiona i desprèn un entusiasme i una calidesa que fa de pol d'atracció per a la resta.

I això és un valor que fa que un director es converteixi en un mestre.

Així doncs, només em resta dir... Felicitats, mestre Teis!

Neus Asin

Olot, 10 de maig de 2014

Una bona amiga em va dir fa pocs dies: “Fa molts anys que et sentim parlar i sempre d'altra gent. Directors, actors, títols de pel·lícules, de festivals de cinema o de programes de ràdio... Està molt bé que, ara, algú parli de tu”.

I si qui ho fa públicament són la Neus —amb qui he compartit mitja vida des del punt de vista comunicatiu—, l'alcalde de la teva ciutat i el regidor de Cultura —amb qui ens uneix una amistat de fa molts anys—, la cosa és del tot gratificant.

D'entrada, doncs, només puc dir una paraula que porto repetint dotzenes de vegades des de la darrera edició de la Mostra: gràcies, gràcies i gràcies.

Totes les tasques que he fet en la meva trajectòria han estat a través dels mitjans de comunicació i, per tant, mai no ha estat una tasca en solitari. En tots els llocs on he treballat, sempre hi ha hagut moltes altres persones amb qui he compartit moments i que m'han ajudat. Per això és del tot impossible recordar-los a tots.

No conec ningú que pugui recitar tots els títols de crèdit d'una pel·lícula. En la meva pel·lícula els títols de crèdit —per sort— són molt llargs i, per tant, tampoc puc dir-los tots. Com ja és conegut, el rerefons de la meva trajectòria ha estat gairebé sempre —segurament un 90%— en el món del cinema. Permeteu-me, doncs, que el meu agraïment compleixi els cànons clàssics que ha de tenir un guió cinematogràfic. Això és plantejament, nus i desenllaç.

Ho faré breument a través d'unes poques escenes i alguns noms que crec que han fet possible que avui estiguem aquí, celebrant aquest acte.

En el plantejament, voldria recordar en Francesc Toronell, del Grup Rialles, que l'any 1983 va ser la persona que va dir: “Els guions del programa de ràdio que farem els escriurà en Jordi”, cosa que jo no havia fet mai abans.

També en Pep Jové i tot l'equip d'aquell programa que vàrem fer en

directe els dijous a la nit i que era el primer cop que em posava davant d'un micròfon.

L'Àngels Llaona, que em va obrir les portes a fer ràdio en l'àmbit provincial, des de Ràdio Girona, i amb qui vaig aprendre moltes coses.

En Toni Hererro, que com a cap de programes d'Olot Televisió ens va proposar, a la Neus i a mi, començar les intervencions públiques i cinematogràfiques a la ciutat.

I per últim, l'Azucena Carrasco, una de les impulsores del Documental del Mes de la distribuïdora Paral·lel 40,

que va posar el primer granet de sorra perquè naixés la Mostra Internacional de Documentals Olot.doc.

Pel que fa al nus d'aquest guió d'avui, quatre escenes:

Les nits d'escriptura de guions —més de 1.000—, dels quals els 150 primers

varen ser a mà i després amb màquina d'escriure.

L'habilitat de fer guions de televisió —ara ja amb ordinador— amb la Neus i per telèfon. Ella treballant al RAC i jo a casa o allà on passés el cap de setmana.

Les hores i hores d'estudi al llarg de molts mesos, amb en Joan Soler de Ràdio Olot per fer possible una de les tasques de què més orgullós em sento com és la de fer un programa explicant els primers 50 anys d'història de l'emissora.

I per últim, les hores prèvies a l'inici de totes i cadascuna de les edicions de la Mostra de Documentals, compartides principalment amb en Jordi Descals. Després de tota la feina que fem, són les millors.

I per acabar, el desenllaç, que precisament va lligat a la —de moment— darrera aventura cultural, la Mostra. I amb ella, del que toca parlar avui, la cultura.

Dues idees:

La primera és senzilla. Per a mi no existeix cap altre sinònim de cultura que no sigui la paraula i la idea de servei i així, crec, ho he intentat fer i encara ho faig.

I ara la segona. Puc dir-vos que una de les principals satisfaccions que sentim tots els que estem o han estat implicats en la Mostra és anar complint els objectius que ens fixem i fer real allò que tenim en la ment quan

preparem cada edició. Per això, parlant de cultura, puc dir-vos que:

- Creiem i fem real que la cultura no ha de ser necessàriament cara.
- Creiem i fem real que la cultura no ha d'estar condicionada per cap ideologia política dels governants de torn.
- Creiem i fem real que la cultura no ha de ser d'aparador.
- Creiem i fem real que la cultura si-

gui participativa i creativa.

- Creiem i fem real que els qui fan possible els productes culturals són persones i com a tals els tractem, lluny d'empostissaments artificials i tractaments forçats.

- I per últim, creiem i fem real que una aventura d'uns quants ciutadans hagi arribat on ha arribat gràcies a tots vosaltres –públic i ciutat–, que en sou els principals destinataris i que sempre teniu la darrera paraula de si gaudiu d'allò que creiem i fem real.

Com us deia, no puc enumerar-vos els títols de crèdit d'aquesta pel·lícula que us he explicat. Però cal destacar-ne uns: els productors. Són tres equips de producció. Els primers, la meva família, que sempre m'ha encoratjat en totes i cadascuna de les històries on m'he posat, hi han participat activament i m'han ajudat.

Un segon grup, totes les persones que he trobat en el camí i que aquests

dies tinc molt presents i que –ja ho he dit– no puc anomenar per la quantitat i per no voler deixar-me'n cap al tinter. Ells ja saben qui són i la majoria dels que sou aquí també.

I el tercer grup: com acostumo a dir quan tanquem cada edició de la Mostra, “deixeu-me ser una mica egoista”. No podria acceptar aquest reconeixement d'avui sense compartir-lo amb tots els membres d'Olot.doc –els d'ara i els que ja no hi són–, que des del primer dia varen creure en la Mostra i fan possible aquest esdeveniment –el darrer en la meva trajectòria– i que el proper any complirà deu anys de vida. Unes quantes plomes d'aquestes Ales també són vostres.

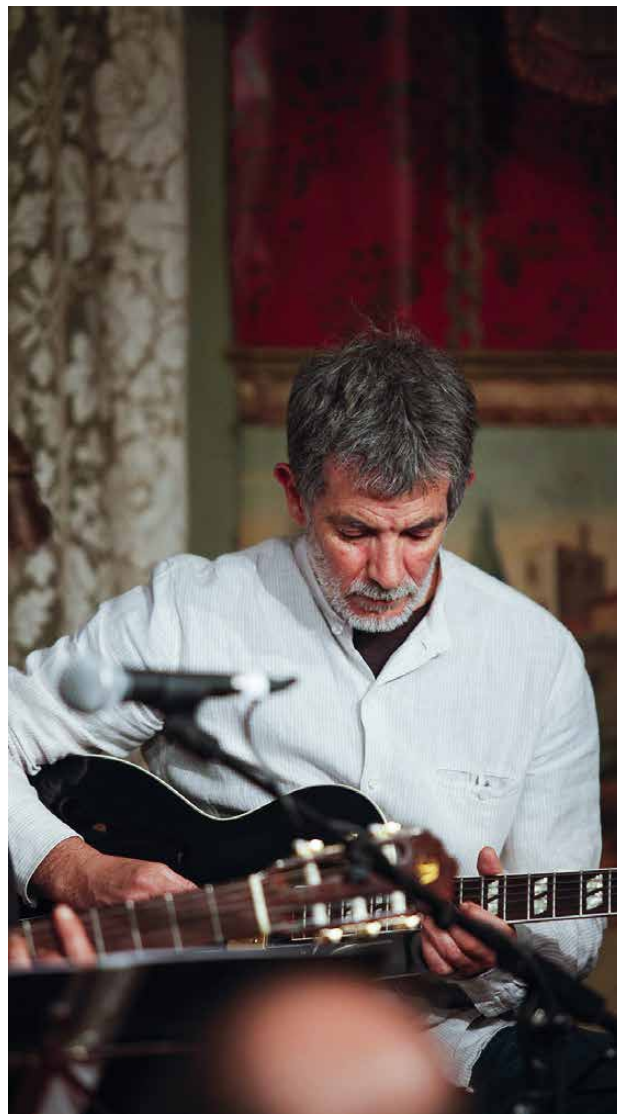
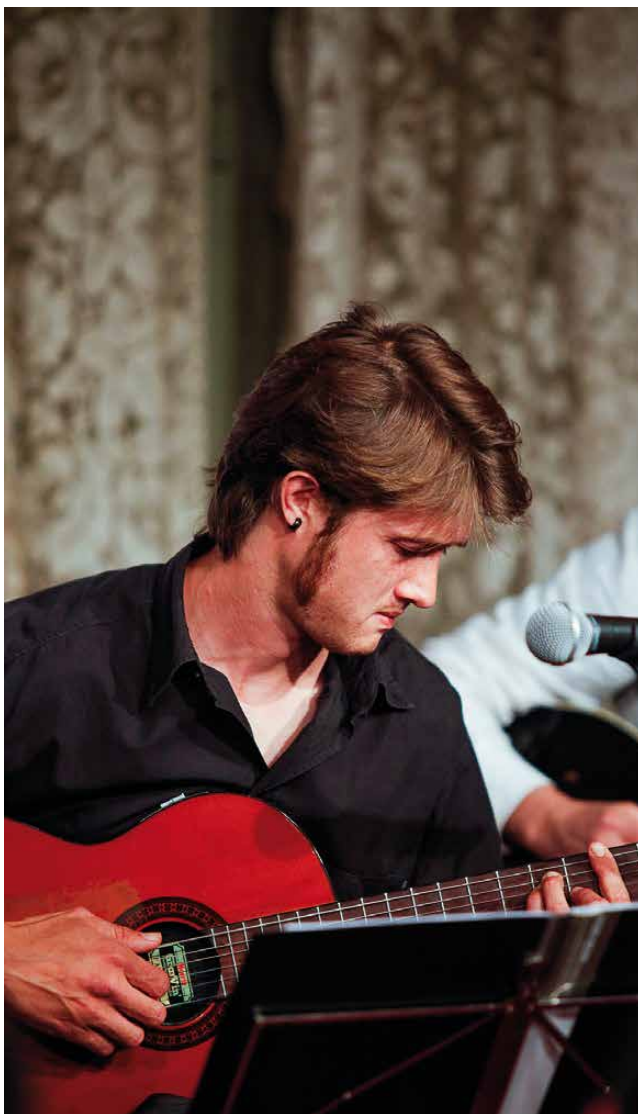
Moltes gràcies.

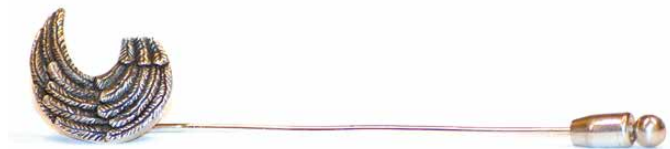
Jordi Teis

Després dels parlaments, l'acte de lliurament de les Ales a la Cultura a Jordi Teis va comptar amb l'actuació del Quartet de Bianya. Els seus membres, i amics de l'homenatjat, van oferir un petit repertori de música de pel·lícules.

El guardó: una joia disseny de l'artista Imma Vinyals.

Olot, 2014

Edita:

 Ajuntament d'Olot
Institut de Cultura
de la Ciutat d'Olot

© dels textos: els
autors respectius

© de l'edició: ICCO

Fotografies interior:
Martí Albesa

Fotografia guardó:
Roger Ortiga

Fotografia coberta:
Marcel Prades

Maquetació:

 the
Graphic
Room

